

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Către Biroul permanent al
Parlamentului

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Anexă: proiectul de lege – 2 file;
nota informativă – 5 file.

Deputații în Parlament:

Doina Gherman *D.G.*
Mihail Popșoi *Popșoi*
Poșca Veronica *Poșca*
Ion Grosu *I. Grosu*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	8	
"01"	02	2023
Ora		

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Anexa nr.1 la Legea nr.257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, Nr.1-3, art.2), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. se introduce punctul 3 cu următorul cuprins:

„3. RESORTISANȚII ENTITĂȚILOR TERITORIALE NERECUNOSCUTE DE REPUBLICA MOLDOVA:

Kosovo³, definit în conformitate cu Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite din 10 iunie 1999”;

2. se introduce nota de subsol nr.3 cu următorul cuprins:

„³Resortisanții acestei entități teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova pot beneficia doar de viză electronică de scurtă ședere, valabilă pentru perioada participării la forumurile internaționale organizate de Republica Moldova, în baza pașaportului ordinar eliberat de structurile entității teritoriale respective.”

Art. II – Legea nr.215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, Nr.75-80, art. 243), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Art. 23 alin. (1) se completează cu litera c), cu următorul cuprins:

„c) viza electronică imprimată, în cazul titularilor documentelor de călătorie ordinare eliberate de structurile entității teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova.”

Art. III – Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, Nr.179-181 art.610), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art.18 alin.(2) litera a) se completează după cuvântul "apartenență" cu sintagma "ori pentru participarea la forumuri internaționale organizate de Republica Moldova";

Art. IV - Guvernul, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Art. V – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Igor GROȘU

Nota informativă

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost elaborat în vederea adaptării legislației din acest domeniu la noile realități social-obiective existente la nivel internațional, în special cel european, în raport cu asigurarea libertății de circulație în condițiile de nerecunoaștere a independenței Kosovo de către unele state, inclusiv Republica Moldova.

Poziția Republicii Moldova cu privire la nerecunoașterea Kosovo este una de principiu, coroborată cu prevederile dreptului internațional, fiind în vigoare Hotărârea Parlamentului RM nr.22/2008 pentru aprobarea Declarației cu privire la proclamarea unilaterală a independenței Kosovo, care prevede că „Declararea unilaterală a independenței provinciei, parte componentă a unui stat suveran recunoscut pe arena internațională, fără acordul autorității lui constituționale este o gravă încălcare a suveranității și integrității teritoriale a Republicii Serbia, contravine normelor fundamentale ale dreptului internațional, Statutului ONU, Rezoluției 1244 a Consiliului de Securitate al ONU și prevederilor de bază ale Actului final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa”.

Este de remarcat faptul că majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au recunoscut independența Kosovo, stabilind relații diplomatice și recunoscând, în consecință, actele emise de structurile regiunii. În ceea ce privește statele membre UE care nu au recunoscut independența Kosovo (Cipru, Grecia, România, Spania, Slovacia), în virtutea respectării dreptului la libera circulație, acestea au instituit un regim de călătorie pentru resortisanții kosovari și acceptă documentele de călătorie. O asemenea abordare este în concordanță cu art.13 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948, art.2 din Protocolul nr.4 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 1950 și art.12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966.

Serbia, la rândul ei, acceptă folosirea actelor de identitate eliberate de Priștina, în conformitate cu Acordul privind libertatea de circulație, agreat în anul 2011. În același timp, în august 2022 s-a ajuns la o înțelegere suplimentară dintre Belgrad și Priștina, iar guvernul sârb a făcut o rezervă prin care a subliniat că acceptarea utilizării cărților de identitate eliberate de Priștina are lor, în mod exclusiv, din motive practice pentru a facilita poziția persoanelor și a permite libertatea de circulație în conformitate cu Acordul din 2011 și nu poate fi interpretată ca o recunoaștere a independenței Kosovo declarate unilateral, nu

aduce atingere determinării statutului final al Kosovo și nu poate fi interpretat ca o deviere de la Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al ONU.

Pornind de la prioritatea politicii externe a țării și angajamentele Republicii Moldova asumate în plan european, inclusiv practica anterioară de a nu bloca participarea reprezentanților kosovari la reuniunile organizate în cadrul organizațiilor și inițiativelor regionale, dar fără acordarea statutului de membru cu drepturi depline pentru Kosovo în cadrul organizațiilor internaționale, se prezintă judicioasă introducerea posibilității de eliberare a vizelor electronice pentru resortisanții entităților teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova, în speță Kosovo, doar întru permiterea participării subiecților menționați la forumurile internaționale organizate de RM pe teritoriul său, ținând cont de dreptul fundamental la libera circulație, cu scopul alinierii reglementărilor naționale în acest domeniu la practica internațională și, în mod particular, la cea a majorității statelor membre ale UE.

Una din prioritățile imediate în plan extern care are incidență asupra regimului de călătorie pentru resortisanții Kosovo este organizarea în Republica Moldova a celui de-al doilea summit al Comunității Politice Europene (CPE), preconizat pentru zilele de 1-2 iunie 2023. Evenimentul a fost anunțat de Președintele țării la primul summit CPE, desfășurat în zilele de 6-7 octombrie 2022 la Praga.

Plecând de la conceptul CPE care a dobândit forma unui forum pentru toate țările europene, indiferent dacă sunt membri UE sau nu, Republica Moldova nu are autoritate de decizie asupra componentei delegațiilor care vizează deopotrivă Balcanii de Vest, inclusiv Kosovo.

În această ordine de idei, autoritățile Republicii Moldova urmează să ia act în administrarea intereselor de stat de politicile Uniunii Europene, care din 1999 a jucat un rol principal în efortul internațional de a construi un nou viitor pentru Kosovo. Kosovo are o perspectivă europeană clară ca parte a regiunii largi a Balcanilor de Vest. De asemenea, UE având o prezență în regiune, oferă consiliere și sprijin administrației acestei entități, promovând drepturile omului și libertățile fundamentale.

Biroul Uniunii Europene în Kosovo se angajează într-un dialog periodic cu organizațiile societății civile în timpul procesului de elaborare a raportului de țară. De la intrarea în vigoare a Acordului de stabilizare și asociere (ASA) încheiat cu Kosovo, în aprilie 2016, în prezent sunt în vigoare ASA încheiate cu toate țările candidate și țările potențial candidate din Balcanii de Vest. În cazul Kosovo, ASA este un acord încheiat doar cu UE, pe care statele membre nu trebuie să îl ratifice.

Kosovo este un potențial candidat pentru aderarea la UE. În iulie 2018, la șase ani după publicarea unei foi de parcurs privind liberalizarea vizelor, Comisia a confirmat că Kosovo a îndeplinit toate criteriile. Parlamentul European a reacționat imediat și a inițiat negocieri interinstituționale, care sunt în curs de desfășurare.

Totodată, la 30 noiembrie 2022, ambasadorii statelor membre ale UE au convenit asupra mandatului de negociere al Consiliului privind un regulament referitor la călătoriile fără viză pentru titularii de pașapoarte eliberate de Kosovo. Pe baza acestui mandat, Președinția va demara negocierile cu Parlamentul European. Liberalizarea vizelor a fost posibilă datorită eforturilor depuse de Kosovo de a-și consolida controalele la frontieră, gestionarea migrației și securitatea.

Proiectul ar permite titularilor de pașapoarte kosovare să călătorească în UE fără viză pentru o perioadă de ședere de 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile. În conformitate cu poziția Consiliului, exonerarea de viză s-ar aplica de la data lansării Sistemului european de informații și de autorizare a călătoriilor (ETIAS), dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2024.

Având temei practica internațională, lipsa relațiilor oficiale ale țării noastre cu Kosovo n-a compromis dezvoltarea cooperării regionale cu entitatea în format multilateral, pe dimensiunea comercial-economică și culturală. Republica Moldova nu obiectează, la ora actuală, participarea reprezentanților kosovari la reuniunile organizate pe platformele organizațiilor și inițiativelor regionale, în special la reuniunile care abordează probleme economice, sociale, culturale sau umanitare legate de dezvoltarea regiunii Europei de Sud-Est. Cu toate acestea, se opune în continuare acordării statutului de membru cu drepturi depline pentru Kosovo în cadrul organizațiilor internaționale, potrivit Hotărârii Parlamentului RM nr.22/2008.

Astfel, întru asigurarea unei bune organizări a Summit-ului CPE din iunie 2023, inclusiv prin participarea reprezentanților Kosovo, în condițiile de nerecunoaștere a independenței acestei entități teritoriale de către Republica Moldova, se propune ca proiectul în cauză să intre în vigoare în ziua publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, or aceasta este condiționată și de termenele restrânse pentru organizarea summit-ului CPE, precum și necesitatea modificării actelor normative subordonate legii.

Întâi de toate, în proiectul menționat este prevăzută completarea *Legii nr.257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonerati de obligativitatea deținerii*

*unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, prin introducerea în anexa 1 („Lista străinilor care au obligația deținerii unei vize la intrarea, ieșirea și tranzitarea teritoriului Republicii Moldova”) a punctului 3 („Resortisanții entităților teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova”) . La punctul 3 urmează să se regăsească „Kosovo, definit în conformitate cu Rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite din 10 iunie 1999”. Cea din urmă sintagmă este în concordanță cu limbajul utilizat în *Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație.**

Cu referire la aceeași lege, apreciem ca fiind oportună introducerea notei de subsol nr.3 la Anexa nr.1, care să fie atribuit la Kosovo, și să precizeze că „resortisanții acestei entități teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova pot beneficia doar de viză electronică de scurtă ședere, valabilă pentru perioada participării la forumul internațional organizat de Republica Moldova, în baza pașaportului ordinar eliberat de structurile entității teritoriale respective”. Astfel, este concretizat singurul tip de viză care poate fi emis resortisanților în cauză, scopul emiterii acesteia, perioada de valabilitate a ei și, în așa fel, este exclusă posibilitatea utilizării pașapoartelor oficiale, cum ar fi cele diplomatice, de serviciu ori speciale, la obținerea vizei.

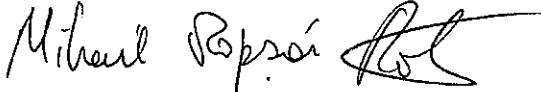
În egală măsură, este necesară completarea *Legii nr.215/2011 privind frontiera de stat a Republicii Moldova* la art.23 („Ștampilarea documentelor de trecere a frontierei de stat”) alin.(1), astfel încât ștampilele de intrare și de ieșire pe teritoriul țării noastre să fie aplicate pe viza electronică imprimată, în cazul titularilor documentelor de călătorie ordinare eliberate de structurile entității teritoriale nerecunoscute de Republica Moldova. În așa mod, va fi menținută poziția Republicii Moldova de nerecunoaștere a independenței unor entități teritoriale.

Nu în ultimul rând, se purcede la modificarea *Legii nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova* la art. 18 („Viza de scurtă ședere”) alin.(2) lit.a), care se propune să aibă următorul cuprins: „misiune – străinilor care îndeplinesc funcții în cadrul guvernelor, administrațiilor publice sau organizațiilor internaționale, precum și celor care, prin scopul șederii lor în Republica Moldova, prezintă interes pentru relațiile dintre ea și statul de apartenență ori pentru participarea la forumuri internaționale organizate de Republica Moldova. Acest tip de viză se poate elibera și membrilor de familie care îi însoțesc”. Introducerea sintagmei „ori pentru participarea la forumuri

internaționale organizate de Republica Moldova” va permite acordarea vizei de scurtă ședere inclusiv resortisanților entităților nerecunoscute de Republica Moldova anume în scopul participării la diverse reuniuni internaționale organizate de statul nostru pe teritoriul său, fără a le atribui vreo calitate oficială, *id est* de reprezentanți statali, acestor subiecți.

Punerea în aplicare a prevederilor legii menționate nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Deputații în Parlament:

D. Oles

Mihail Popovici